

احمد رضا درویش:
از دیدن کپی
فیلم رستاخیز
اجتناب کنید

در صفحه فرهنگی بخوانید

به بهانه بازگشت سعید
پورصمیمی به تئاتر
همچون کودکی که
به آغوش مادر
بازگشته است

در صفحه تئاتر بخوانید

گفت و گو با سارا بهمنیار
کاراته‌کای طلایی:
کاراته به من یاد
داد که در زندگی ام
شکست را نپذیرم

در صفحه ورزشی بخوانید

ایران

■ سال بیست و پنجم ■ شماره ۷۱۵۶ ■ یکشنبه ۲۴ شهریور ۱۳۹۸ ■ ۱۵ محرم ۱۴۴۱ ■ ۱۶ صفحه ■ قیمت سر اسری ۱۰۰۰ تومان ■ Sunday ■ 15 Sep 2019 ■ ISSN1027-1449 Keytitle: IRAN (Tehran)

میثاق نامه انتخاباتی گفت و گوی ملی تهیه می شود

مازنی: دو ساعت با حداد عادل
در منزلش درباره گفت و گوی
ملی صحبت کردم

تعبیر زنگنه از خط اعتباری
۱۵ میلیارد دلاری اروپا

تحریم هست فقط بدهکار می شویم

حمله انصار الله به شریان حیاتی نفت عربستان

نیروهای مردمی یمن به ۱۰ پهباد
به بزرگترین پالایشگاه نفت
جهان در عربستان حمله کردند

گزارشی از وضعیت خشکسالی
در سیستان و بلوچستان

هامونی‌ها در انتظار یک قطره آب

۱۴

اصرار صد اوسیمابا ادامه رویه تحریف واقعیات کشور به بهانه نقد دولت

تخریب بدون توقف

روابط عمومی ریاست جمهوری مطالب برنامه «بدون توقف» شبکه ۳ سیما را ابهام آفرینی، دروغ و اتهام علیه دولت خواند

«صد و سیمای ملی» گویی با دولت مستقر سر آشتی ندارد. کوک کردن ساز رسانه‌ای و برنامه‌سازی خلاف خواست اکثریت ملت، این بار کار را به آنجا رساند که دولت ناگزیر شد اطلاعیه رسمی صادر کند. این اطلاعیه، نه بابت تخریب‌های هر از گاه که به یک رویه تبدیل شده است، بلکه در پاسخ به تحریف آشکاری صادر شد که در یک برنامه به اصطلاح چالشی و گفت‌وگومحور و از سوی یک حقوقدان متصل به نهادهای حاکمیتی صورت گرفت. البته بعید به نظر می‌رسد صدا و سیما که به عدم پاسخگویی، انحصار و یکسویه نگری شهره است، در بخش‌های خبری یا دست‌کم در همان برنامه مورد اشاره این اطلاعیه را به عنوان پاسخ دولت منتشر کند. تازه‌ترین تحریف و بیان مطالب خلاف واقع، پنجشنبه گذشته و در برنامه «بدون توقف» آن هم درباره رویکردهای قانونی رئیس جمهوری، دامنه اختیارات اجرایی دولت و سازوکارهای قانونی تصمیم‌گیری

گزارش

مرتضی کلپور

احمد توکلی تأکید کرد

ضرورت تشکیل نهاد مستقل مبارزه با فساد

۹

اکبر ترکان در گفت‌وگو با «ایران» می‌گوید

آنهايي که رانت می کارند فساد می چينند

۸

هر روز با شما در اینجا خواهیم بود، صدای شما، حرف شما و پیشنهاد شما را می‌شنویم و می‌خوانیم و بازگو می‌کنیم.
با ما همراه باشید، بگویید و بنویسید

تلفن: ۰۷۵۹۰۷۵۸۸ - ۰۲۱ پیامک: ۱۲۱۳۰۵۰۴۳۵

■ فضای سبز ره‌اشده/ آقای کمالی: مجتمع فنی و حرفه‌ای شماره ۵ تهران واقع در میدان ۲۲ بهمن دارای فضای بزرگ با درختان کهنسال و باغچه‌های فراوان است اما متأسفانه به دلیل عدم رسیدگی مناسب، بیشتر شبیه فضای متروکه شده است. از مدیریت محترم آن مجموعه خواشمندیم کمی همت به خرج دهند و جلوه این فضا را برگردانند. از حق نگذریم ارتباط افراد مجموعه با ارباب رجوع بسیار محترمانه است بالاخص از آقای حسین منصوری از اعضای کمیته آزمون پیرایشگری بسیار سپاسگزاریم.

■ تخفیف هتل‌ها و پروازهای داخلی و خارجی/ یحیی حسن‌پور: نظر به اینکه وزارت میراث فرهنگی و گردشگری تشکیل شده است از مسئولین محترم این مجموعه درخواست داریم برای رفاه حال مردم تخفیف‌های ۳۰ درصد برای استفاده از هتل‌ها و پروازهای داخلی و خارجی در نظر گرفته شود تا شاهد رشد و رونق صنعت گردشگری کشور باشیم.

۱۰٪
تخفید

۹۰٪
افساط

فروش استثنایی املاک
۶۰مبله بدون سود و کارمزد
اقساط

صد هاور دسا ختمان، باغ، باغچه، ویلا، آبار تمان، مغازه
زمین‌های مسکونی، ویلايي، تجاری، آذاري، صنعتي، کشاورزی و...
مستأفیان محترم جهت کسب اطلاعات بیشتر و تفاهاتی خرید به نشانی اینترنتی ذیل مراجعه نمایند
www.sfde.ir

روزنامه «ایران عصر»
گامی تازه در
اطلاع رسانی مجازی

ایران عصر را در www.iran-newspaper.com و www.ion.ir ببینید و بخوانید

الوفاق
صحيفة ایران الدولية

روزنامه عرب زبان مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران

پذیرش آگهی‌های الوفاق
۴-۰۶۰۱۰۸۵۵

توسعه صادرات به همسایگان؛ از آرمان تا واقعیت!

توسعه تجارت با همسایگان، امروزه مهم‌ترین راهبرد وزارت صمت در مقابله با جنگ اقتصادی و تحریم‌هایی است که به گفته طراحان آن، شدیدترین از نوع خود در تاریخ جنگ‌های اقتصادی دنیاست. راهبردی مبتنی بر موقعیت ویژه ایران به لحاظ ژئو اکونومیک در منطقه و مزیت‌های جغرافیایی این سرزمین که آن را در کانون همسایگان بسیار و جمعیتی قابل ملاحظه با سرانه مصرف بالا قرار داده است و می‌تواند بهترین پتانسیل برای توسعه صادرات غیرنفتی و گسترش روابط تجاری ایران با کشورهای پیرامونی‌اش باشد.

موقعیت ممتاز ایران در همسایگی آبی و خاکی با ۱۵ کشور همسایه، آن را در شمار برترین‌های دنیا به لحاظ تعداد همسایگان جای داده است. همسایگانی با جمعیتی بالغ بر ۴۵۰ میلیون نفر که سالانه بیش از ۱۱۰۰ میلیارد دلار کالا وارد می‌کنند (بجز خدمات) و البته با توجه به تراز تجاری مثبت غالب این کشورها و صادرات سالانه بیش از ۱۳۰۰ میلیارد دلار، نشان می‌دهند که از توان مالی بالایی نیز برخوردارند و غالب آنها کشورهای ثروتمندی هستند. از سوی دیگر برخی از کشورهای همسایه (که بازار اصلی صادراتی ایران نیز تلقی می‌شوند) به‌دلیل سال‌ها جنگ داخلی و خارجی هنوز نیازمند بازسازی زیرساخت‌های داخلی خود هستند و همین امر مانع از آن است که فرایند سرمایه‌گذاری صنعتی و توسعه خطوط تولیدی در این کشورها در صدر برنامه‌های دولت‌های شان قرار گیرد و این فرصت نصیب فعالان اقتصادی ایران شده تا همچنان صادرکننده اقلامی باشند که به مرز تولید داخلی در کشورهایی چون عراق و افغانستان نرسیده‌اند و بدیهی است که ثبات وامنیت سیاسی در این کشورها به مرور منجر به توسعه سرمایه‌گذاری صنعتی شده و تبدیل به عامل تهیه‌کننده‌ای برای صادرات غیرنفتی ایران خواهند شد.
امار سال‌ها گذشته تجارت خارجی کشور نشان می‌دهد که صادرات ایران به همسایگان روندی پلنی و در عین حال روبه رشدی را تجربه کرده است و سهم ایران از بازار ۱۲۰۰ میلیارد دلاری همسایگان با حدود ۲۴ میلیارد دلار در سال ۹۷، در حدود ۲ درصد است. این در حالی است که ۵۴ درصد از کل صادرات ۴۴ میلیارد دلاری سال ۹۷ به کشورهای همسایه صادر شده و عراق و افغانستان با جذب حدود ۱۲ میلیارد دلار از صادرات کلای ایران، تقریباً ۵۰ درصد از سهم صادراتی ایران به بازارهای همسایه را به خود اختصاص داده‌اند. با این وصف راهبردی وزارت صمت افزایش دوبرابری این سهم از بازار همسایگان است به‌طوری‌که وزیر صمت بارها تأکید کرده که باید سهم ۲ درصدی ایران از بازار منطقه به ۴ درصد افزایش پیدا کند. (یعنی ۲۴ میلیارد دلار به ۴۸ میلیارد دلار برسد) اینک پرسش کلیدی این است که آیا این رویکرد صرفاً یک آرزو است یا یک راهبرد هوشمندانه؟!

بدیهی است که سهم ۲ درصد از بازار منطقه که پیوندهای عمیق همسایگی با ایران دارند، بسیار ناچیز است و دورنمای سهم ۲ درصدی از این بازار بافعل، چندان بلندپروانه نیست. اما فراموش نکنیم که کل صادرات غیرنفتی ایران در سال ۹۷ در حدود ۴۴ میلیارد دلار بوده و بنابراین فقط افزایش ۲۴ میلیارد دلار صادرات به بازارهای همسایه با باید با کاهش صادرات به سایر کشورهای هدف صادراتی ایران صورت پذیرد یا اینکه برای این بازارها، ظرفیت صادراتی در کشور ایجاد شود.
به گمان اینجانب که در سال‌ها در سازمان توسعه تجارت ایران مسئولیت توسعه صادرات را برعهده داشته‌ام، این امر ممکن نیست مگر آنکه سیاست‌های صنعتی و بانکی در خدمت سیاست‌های تجاری قرار گیرند و متأسفانه در طول سال‌های گذشته نه سیاست‌های صنعتی و نه سیاست‌های ارزی با سیاست‌های تجاری همسو و هماهنگ نبوده‌اند. اگر بخواهیم به استناد آمارها وضعیت موجود را تحلیل کنیم نکات قابل توجهی در این زمینه وجود دارند که بی‌اعتنایی به آنها فقط ما را دچار شعارزدگی و چشم‌اندازهای بعید و دست‌نیافتنی خواهد کرد و گرچه این نکات بارها از طریق رسانه‌ها مطرح شده، اما گویا چندان که باید مورد توجه مسئولان ارشد قرار نگرفته است.

ادامه در صفحه ۵

هشدار سیاستمدارانۀ رئیس جمهوری

حسن روحانی، رئیس جمهوری در جلسه هیأت دولت با تأکید بر اهمیت صندوق‌های رای گفته بود که راه اصلی پیروزی و رسیدن به حق بیشتر انتخابات است و انتخابات باید مایه وحدت شود نه افتراق. اهمیت صندوق رای و انتخابات در جمهوری اسلامی که توسعه پایدار و متوازن را هدف گرفته، امر ناشناخته‌ای نیست. جامعه ایرانی از قبل از سده پیش، در جنبش مشروطیت به این مفهوم کلیدی توجه کرده و برای راهیای از استبداد سیاه قاجاری تمام هم و غم خود را در رسیدن به نهاد برخاسته از رای مردم خلاصه می‌کند. مسیری که انتخاب می‌کند نیز از قضا نقطه اشتراک مراجع تقلید و روحانیون بلند آوازه‌ای چون آخوند خراسانی، طباطبایی و بهبهانی است که با روشنفکران آن روزگار در مسیر دشوار مبارزه با استبداد همراه می‌شود.
در ادامه روند تقابل حاکمیت رای مردم و استبداد، در کمتر از یک دهه، چالشی جدی در فضای سیاسی ایران پدید می‌آید. چالشی که یکسوی آن را رضاخان مصدق و احزاب چپ با محوریت حزب توده فضای این دهه را برای یک مدرس و دکتر محمد مصدق نمایندگی می‌کنند. اما استبداد رضاشاهی است که مفهوم حاکمیت صندوق‌های رای را با چالش روبه‌رو ساخته و انتخابات قدرت ابراز وجود پیدا نمی‌کنند اما استبداد از آنجا که سرنوشتی محتوم و شبیه به یکدیگر دارد، این بار خود طناب دار را بر گردن خود می‌بندد؛ محمدعلی شاه به سفارت روسیه پناهنده شد اما رضاشاه به آفریقای جنوبی و جزیره موریس تبعید می‌شود و گویا مستبدان هیچ گاه نمی‌خواهند از گذشتگان خود درس بگیرند.

فرزند جوان رضاشاه که با تمهیدات محمدعلی فروغی آخرین نخست‌وزیر پهلوی اول، فرصت نشستن بر جای پدر را پیدا می‌کند، در دهه اول پادشاهی خود بیشتر یک تماشاگر است تا یک سیاستمدار مقتدر. و این دهه فرصتی است برای ظهور و بروز جریان‌های رقیبی که در دوره پدر همگی سرکوب شده بودند. جریان مذهبی این بار به رهبری آیت‌الله کاشانی و جریان ملی با هدایت دکتر محمد مصدق و احزاب چپ با محوریت حزب توده فضای این دهه را برای یک رقابت همه جانبه و رشد و نمو احزاب با گرایش‌های متفاوت و آزادی مطبوعات و قدرت گرفتن صندوق‌های رای آماده کردند که در نهایت این فضا به ماجرای ملی شدن نفت و روی کار آمدن دولت ملی مرحوم مصدق در نتیجه ائتلاف جریان سیاسی و ملی و مذهبی به رهبری دکتر مصدق و آیت‌الله کاشانی منجر شد و قدرت رای مردم در صندوق‌های رای بعد از سه دهه مجدداً ظهور و بروز پیدا کرد. اما متأسفانه این بهار خیلی زود به خزان انجمید و با کودتای امریکایی- انگلیسی ۲۸ مرداد، فضای امید مردم به یأس مبدل شد. این بار پهلوی پیرو سبد که مسیر پدر را برای احیای مجدد استبداد پیمود. مسیری که ۲۵ سال زمان را به خود اختصاص داد.

چنانکه حتی دو حزب دست نشانده «ایران نوین» و «مردم» هم تحمل نشد و فرمان تأسیس حزب «رستاخیز» صادر شد. حزبی که مأموریت یافته بود تا کشور را به سمت دروازه‌های تمدن بزرگ هدایت کند. تمدنی که مهم‌ترین اصل رسیدن به آن یعنی آزادی و انتخابات برایش معنایی نداشت و مردم مجبور بودند که یا به حزب رستاخیز بپیوندند یا با گرفتن پاسپورت کشور را ترک کنند. در نگاه محمدرضا شاه مخالفان میهن و تمدن و حزب رستاخیز، یا مرتجعان سرخ بودند که از همسایه شمالی ارتزاق می‌کردند (شوروی) یا مرتجعان سیاه بودند که می‌خواستند کشور را به دوران تجحر برگردانند. هیچ راهی نبود که مردم بتوانند آزادانه مسیر خود را انتخاب کنند. این رویکرد یادآور طنابی بود که در گذشته هم محمدعلی شاه و هم رضا شاه بر گردن خود انداخته بودند و اینک محمدرضا شاه با انداختن طناب به گردن خود راهی مصر و سپس امریکا شد. انقلاب اسلامی سال ۵۷ خیلی سریعتر از آنچه پیش‌بینی می‌شد به نتیجه رسید. رهبری انقلاب هم با هوشمندی مسیر نقش حضور مردم در تعیین سرنوشت خود از طریق صندوق رای و انتخابات را به یک قاعده و قانون تبدیل کرد.

ادامه در صفحه ۲

دیروز، امروز و آینده آموزش عالی ایران

در آغاز سال تحصیلی جدید و فصلی تازه برای نظام آموزش عالی کشور، فرصت را برای ارج نهادن به تلاش‌های پیشکسوتان، زحمتکشان و نقش‌آفرینان دیروز و امروز خانواده بزرگ نظام آموزش عالی کشور مغتنم می‌شمارم. خدمت یکایک فعالان در آموزش عالی کشور، که در راه تحقق جامعه و کشوری پیشرفته، گشودن گره‌ها و نمایش افق‌های تازه‌تر اهتمام می‌ورزند، با نقش آفرینی بی‌پدیل خود غرور ملی را قوّتی تازه می‌بخشند و موجبات بالندگی هرچه بیشتر جوانان عزیز ایران را فراهم می‌آورند تبریک عرض می‌نمایم.

آموزش عالی در ایران در مقیاس ملی و منطقه‌ای شکوهمند و در طول تاریخ ایران اثرگذار بوده است؛ در توسعه و پیشرفت جامعه ایرانی نقشی پیشران داشته و به بهبود توسعه فنی، اقتصادی و اجتماعی، سیاسی و فرهنگی خدماتی ارزنده کرده است. دستاوردهای نظام آموزش عالی کشور ما را به واکاوی دقیق و نقادانه گذشته تاریخی، ارزیابی واقع‌گرایانه و منصفانه امروز و نگرش عالمانه به واقعیت‌نهادها و سازمان‌ها و امی دارد.

بی‌تردید، نهاد آموزش عالی بیش از هر نهاد دیگری به اعتنای جدّی به آموزه‌های تاریخی نیازمند است. مناقشه‌ها و نقدهای درون و بیرون از خانواده نظام آموزش عالی که گاهی صورت رادیکال می‌گیرند، چنین نیازی را تقویت می‌کند. نظام آموزش عالی، زمینه‌ای برای تغییر آفرینی است لیکن محاط در نظام‌های کلان‌تر. در مقیاس ملی و حتی بین‌المللی هم هست به‌گونه‌ای که باید تحوّل کُنی و کیفی آن را در زمینه تاریخ و اجتماع تفسیر کنیم. اقتصادانات زمانه و دگرگونی نظام‌ها و الگوهای فکری هدایت‌کننده نظام آموزش عالی کشور است. رشد جمعیت، تحوّلّات اجتماعی و سیاسی برآمده از انقلاب اسلامی و رخدادهای چون جنگ تحمیلی، بویژه پیامدهای جنگ، تقاضا برای ورود به دانشگاه و گسترش نظام آموزش عالی را افزایش داد. جمعیت امروز کشور تقریباً ۲/۲ برابر جمعیت در سال پیروزی انقلاب اسلامی است. جمعیت دانشجویی امروز کشور ۲۱ برابر جمعیت دانشجویی سال ۱۳۵۷ است در حالی که در سال ۱۳۵۷ نسبت جمعیت کشور به جمعیت دانشجویی رقمی معادل ۲۱۱ بود، یعنی در برابر هر ۲۱۱ نفر یک دانشجو بوده است اما امروز در برابر هر ۲۲ نفر یک دانشجو داریم. نتیجه اینکه ضریب نفوذ جمعیت دانشجویی نزدیک به ۱۰ برابر شده است.

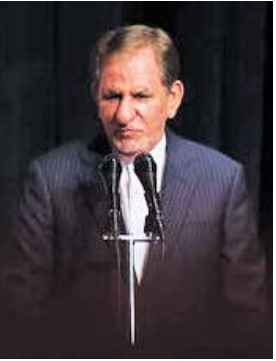
در سال ۱۳۵۷ سهم زنان دانشجو ۳۱ درصد اما در سال ۱۳۹۶ سهم زنان ۴۷ درصد بوده است. در سال ۱۳۵۸، ۱۸۰۲ درصد از اعضای هیأت علمی را زنان تشکیل می‌دادند اما در سال ۱۳۹۶ تعداد زنان عضو هیأت علمی ۲۶٫۸ درصد بوده است. چنین رشدی در حیات فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی جامعه نقشی بسزا داشته و موجب فرصت‌هایی تازه بوده است.

با این‌همه، نباید چالش‌ها، مخاطرات و مشکلات درون و بیرون نظام آموزش عالی را نادیده بگیریم. واکاوی و بازنگری در سیاست‌ها، امید به فردای بهتر و عبور موفق از مسیرهای سخت اهمیت بسیار دارد. بی‌شک، نظام آموزش عالی ایران امروز با مشکلات و چالش‌های گوناگونی (چون تعادل بخشی به کمیت و کیفیت، بین‌المللی شدن، تبادل میان جامعه و بازار کار، تعامل با فضای دیجیتال و...) روبه‌روست ولی دست خالی و بدون امکانات نیست. به یمن ذخیره معرفتی، دستاوردهای نوین نظام علم و فناوری، آگاهی از مسیر طی شده و امید به آینده‌ای بهتر مسیرهای تازه خواهیم گشود.

مأموریت اینجانب و همکارانم در دولت تدبیر و امید در وهله اول ایجاد فضا و محیطی ترغیب‌کننده برای بازار آرمی کمّ و کیف سیاست‌ها و برنامه‌های آموزش عالی با رویکرد برنامه‌محور و حمایت بی‌دریغ از ابتکار و نوآوری در سه‌گانه علم، تحقیقات و فناوری است. با چنین رویکردی مساعی خود را برای تحقق موارد ذیل به کار بسته‌ایم و امیدواریم با همراهی همه مجموعه‌های سیاستگذار شاهد تحقق عملی آنها باشیم:

• ساماندهی به آموزش عالی ایران به‌منظور تجصیع منابع و توانایی‌ها در سطح ملی و منطقه‌ای؛ در جهان پر تغییر و چالش امروز، رشد و پیشرفت بهینه و پایدار بدون هم‌افزایی ممکن نیست.

ادامه در صفحه ۱۴

جهانگیری در مراسم معارفه
و تکریم وزیر جدید
و سابق آموزش و پرورش:

مطالبات جوانان

با «نه گفتن»

حل نمی‌شود

- در آینده نزدیک
درباره مبارزه با فساد
و شفافیت صحبت
خواهم کرد
- باید از رنج هر دختر و
پسر ایرانی آزرده شویم
- کشور شوک‌های روانی
را پشت سر گذاشته
است

۱۴